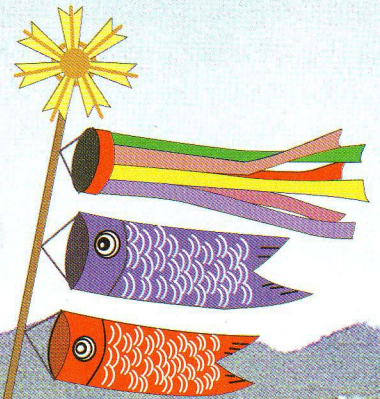

亚洲儿童

asiens barn

**Kina
Filippinerna
Thailand
Vietnam
Kambodja
Burma
Laos
Nordkorea**

starkids
magazine nr. 3

Hej allihopa!

Så var man hemma efter ännu en lång resa. Denna gång har jag besökt inte mindre än åtta olika länder i världsdelen Asien! För er som inte sett mig förut så kan jag berätta att detta är den tredje tidningen som jag är med i. Mitt namn är Starki, och jag är en "Starkid" som kämpar för att alla barn i världen ska ha det bra och lära andra barn hur de kan göra andra glada. Om du vill bli en "Starkid" behöver du bara leva efter en enkel regel: Att hjälpa barn som har det svårt så gott du kan.

På min resa har jag mött många barn som har det så annorlunda jämfört med oss i Norden. Bland andra Tai, en 12-årig grabb som jobbar som försäljare på en strand i Vietnam. Sen mötte jag en tjej vid namn Li Hu som bor på barnhem

i Kina. Där fanns inte mycket tid över till vila minsann! Det har varit jättekul såklart att få besöka så många olika platser och människor, men lite slitigt också. Det är så många som har det jobbigt och måste arbeta hårt för att kunna äta sig mätta, även barnen! Chu är en kille som jag träffade när jag var i Kambodja, han hade inte ens ett riktigt hem utan bodde med sina kompisar på gatan. I Filippinerna pratade jag med några barn som inte heller har det särskilt lätt, de letar efter saker de kan panta på en stor äcklig soptipp! Yack! Det var inte alls särskilt mysigt kan jag tala om... Alla dessa barn och några fler kan du läsa om inne i tidningen, ha det så kul!

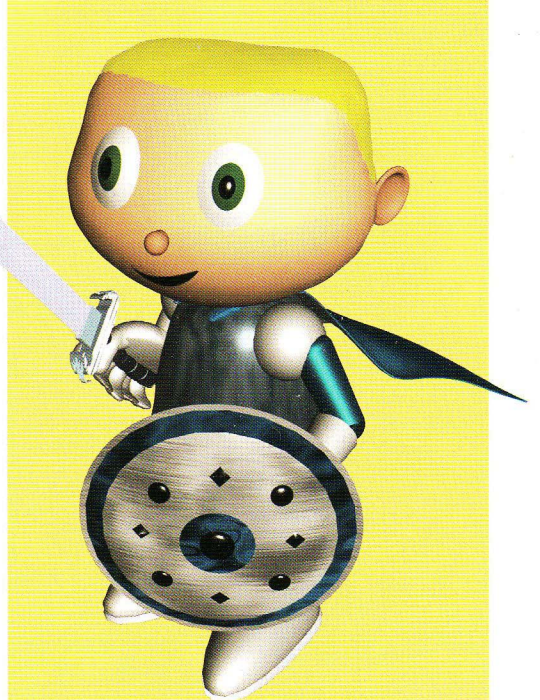
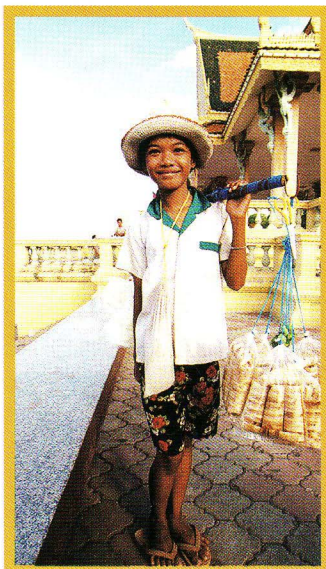
Med glada hälsningar,
Starki

Starkids motto:

- Alla barn ska ha vänner och gemenskap.
- Vi stödjer varandra och andra.
- Vi kan avstå från saker för någon annans skull.
- Vi tar in nya barn i gemenskapen så alla blir glada.

Om du vill bli en Starkid så är det bara att följa mottot så gott du kan, så lever du som en riktig Starkid.

Om du vill **bli medlem i Starkidsklubben** så är det bara att skriva till mig och anmäla dig. Då får du mitt Starki nyhetsbrev och ett eget fint medlemskort med ditt namn. Adressen till mig är: starki@starkids.cc

Starkids Magazine 3 Asiens barn

Tältmissionen/Hoppets Stjärna
Kärnsjö 136
SE-890 54 Trehörningsjö

Telefon: 0662-461 00

e-mail: starkids@starkids.cc

www.starkids.cc

Redaktör: Bjørg Farstad Eriksson

Redaktionellt arbete: Jessica Eriksson

Foton: Dennis Thern

Råmaterial Kina:

Jessica Eriksson & Dennis Thern

Råmaterial övriga länder: Dennis Thern

Layout: Jessica Eriksson/Ölunds

Tryck: Ölunds Tryckeri AB, Örnsköldsvik

Asiens Barn

Ett utbildningspaket för åldern 6-12 år

I projektet ingår förutom denna tidning:

- En videofilm med flera temafilmer
Asiens Barn – barnens situation i Asien
Mittens Rike – barnens liv i Kina
Mabuhay – barnens liv på Filippinerna
Barnporträtt – möten med barn, små kortfilmer.
Hoppets Stjärna i Asien
- Fotoutställning
Denna kan lånas av skolor under en viss tid för utställningssyfte.
- Lärarhandledning

Allt material kan beställas via
Tältmissionen/Hoppets Stjärna

www.tentmission.org

www.starofhope.org

www.starkids.cc

Finansiering: Materialet är framställt med stöd av informationsbidrag från SMR/SIDA

© Copyright: Tältmissionen/Hoppets Stjärna

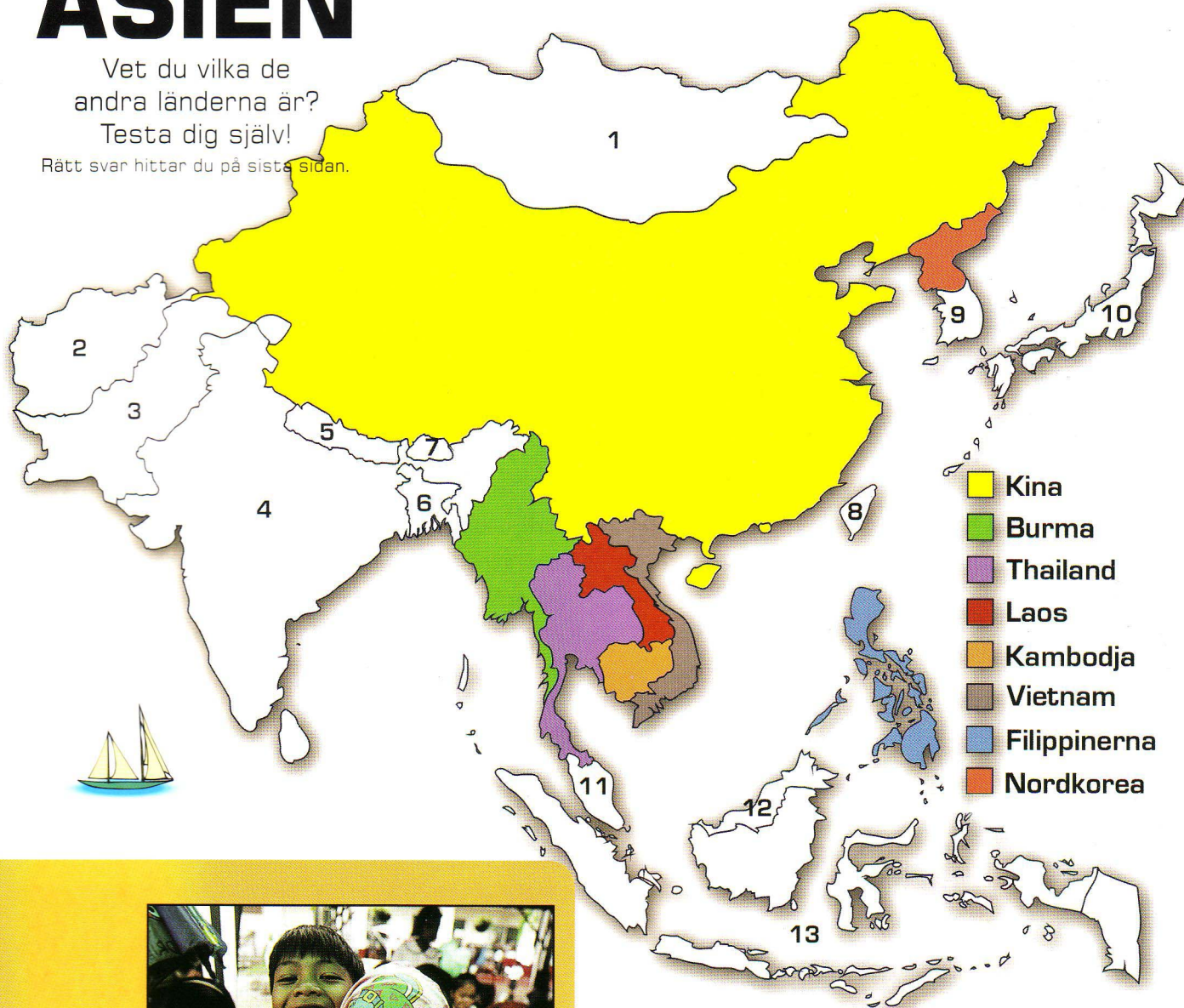
Ansvarig utgivare: Lennart Eriksson, CEO
Hoppets Stjärna

ASIEN

Vet du vilka de
andra länderna är?

Testa dig själv!

Rätt svar hittar du på sista sidan.

"Dessa
coola killar
ville vara
med på
bild..."

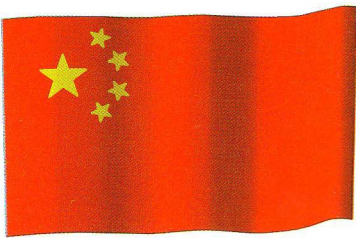

...och de
här barnen
ville spruta
vatten på
mig..."

"HEJ"

PÅ 7 SPRÅK

- Kina - *Nin Hao*
- Filippinerna - *Mabuhay*
- Laos - *Sabaai-dii*
- Thailand - *Sawat-dii*
- Burma - *Min-gala-ba*
- Kambodja - *Suas'dei*
- Vietnam - *Xin Chao*
- Nordkorea - *An nyong*

Kina

Fakta om landet:

Yta: 9,6 miljoner km²

Tid: svensk tid plus sex timmar

Huvudstad: Beijing

Medeltemperatur:

Beijing jan: -5°C, juli: 27°C

Invånareantal: ca 1,3 miljarder

Invånare/km: 131

Andel invånare i städer: ca 30%

Naturlig befolkningstillväxt: 1%

Beräknad medellivslängd:

kvinnor 71, män 69

Skolgång: Nioårig grundskola i princip obligatorisk

Läs- och skrivkunnighet: 81%

Folkgrupper: Hankineser 92%,

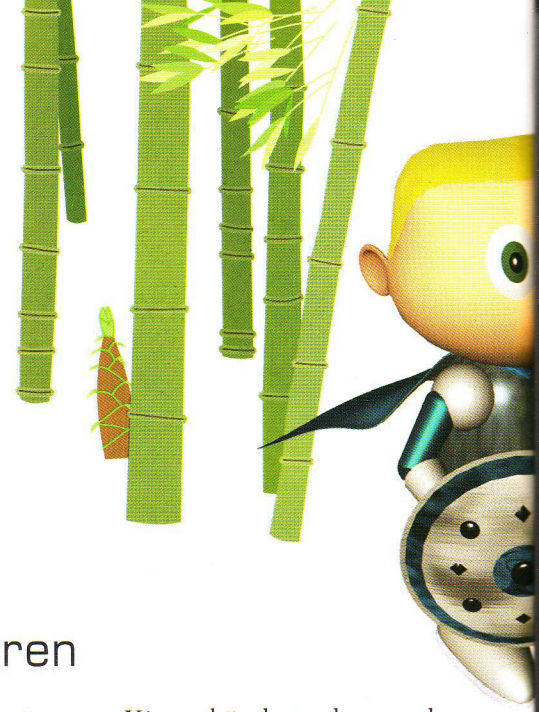
minoritets grupper 8 %

Språk: Mandarin

Religion: Konfucianism, daoism (snarare etiska vishetsläror), Buddhism, Islam, Kristendom

I världsdelen Asien, långt borta i öster ligger det stora landet Kina. Här bor det 1300 miljoner människor, vilket gör Kina till världens folkrikaste land.

Kineserna själva brukar kalla landet för "Mittens Rike", eftersom de länge såg på Kina som jordens mittpunkt. Landet har en lång historia fylld av kejsardömen, legender och en kultur så olik vår egen.

Stora Muren

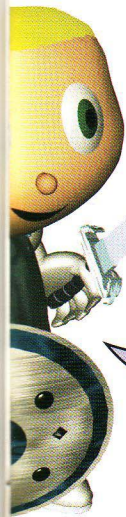
Den stora muren är nog Kinas kändaste byggnadsverk och sas förut vara det enda byggt av människan som syns från månen. Den började resas för ca 2000 år sedan under något som kallas för Qindynastin. Byggandet krävde hundratusentals arbetare, de flesta var fångar. Många överlevde inte det hårda arbetet. Syftet med muren ska ha varit att man ville hålla ute fiender, men om det var särskilt effektivt kan man undra. Vakterna var visst inte så svåra att muta, så man kan nog säga att Djingis Khan hade rätt: En murs styrka beror på modet hos de som vaktar den! ●

En liten tjej i sin allra finaste klänning, Shi Pao, på Kinas nationaldag den första oktober!

"Undrar hur lång tid det skulle ta att gå hela muren?"

"På en barnhemsskola i nordöstra Kina träffade jag 12-åriga Li Hu som berättade om sitt liv på barnhemmet!"

LI HU

Li Hu, 12 år gammal har inga föräldrar. Både mamma och pappa dog i sjukdom när hon var bara 6 år gammal. Nu går hon i sjätte klass på en utav Asiens största barnhemsskolor. Här har hon sin familj som består av runt 600 andra föräldralösa barn i åldern 7-19 och lärarna på skolan. Rummet som hon bor i delar hon med 16 andra flickor som alla sover i våningssängar i metall. Li Hu har bara bott

på barnhemmet i två år, och har fortfarande inte riktigt vant sig. "Jag tycker inte så mycket om att vara här", avslöjar hon med låg röst när hon sitter på sin säng och pratar om sitt liv på barnhemsskolan. "Jag tyckte bättre om att bo med mina farföräldrar, men de blev för gamla för att kunna ta hand om mig."

Men det finns ljuspunkter, en är det stora intresset för dans. "Jag tränar flera timmar om dagen", säger hon och ler stort. "Dansa är det bästa jag vet"! Andra saker Li Hu tycker om att göra på sin fritid på barnhemmet är att hoppa hopprep. Men fritid är inte något de har särskilt mycket av på barnhemmet. Men det är inte schemat Li Hu ogillar, utan maten..."Jag gillar inte det vi får att

(fortsättning på nästa sida)

Skriftspråket

Det kinesiska skriftspråket kan även kallas för bildspråk eftersom många av tecknen faktiskt är små teckningar av det de ska betyda. Och hur många kinesiska tecken finns det då? Tja, runt 56.000 tror man, men en välutbildad kines brukar kunna mellan 6-8000 tecken. För att kunna läsa en kinesisk dagstidning måste man kunna mellan 2-3000, men 1200-1500 räcker för att man ska kunna förstå den i alla fall. Det kinesiska skriftspråket är även vackert att se på och räknas fak-

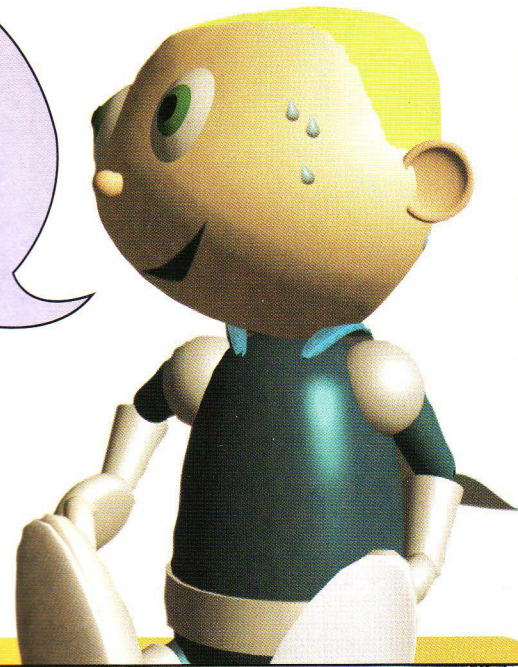
tiskt som den vackraste konsten man kan behärska i Kina. Överallt i landet kan man se fina kalligrafimålningar i tempel, på olika monument och som tavlor i fina byggnader. ●

- Kina är världen största risproducent.

Schema	
06:00 Väckning	12:00-12:55 Lediga
06:05 Morgongymnastik	13:00 Lektion
06:30 Klockan ringer till läsläsning	13:05-13:50 Lektion
06:35-07:05 Läsläsning i klassrummen	14:00-14:45 Lektion
07:10 Frukost	14:55-15:40 Lektion
07:45-08:30 Lektion	15:50-16:35 Lektion
08:40-09:30 Lektion	17:00 Middag
09:25-09:30 Ögongymnastik	17:20-18:00 Lediga
09:40 Gymnastik	18:00 Läsläsning i klassrummen
09:50-10:35 Lektion	18:05-18:50 Lektion
10:45-11:30 Lektion	19:00-19:50 Lektion
11:35 Lunch	20:20 Läggdags
	20:30 Lamporna släcks

"Puh!
Det där såg
svettigt ut!"

Livet på barnhemmet

"Va duktig
Li Hu är,
det ser
svårt ut."

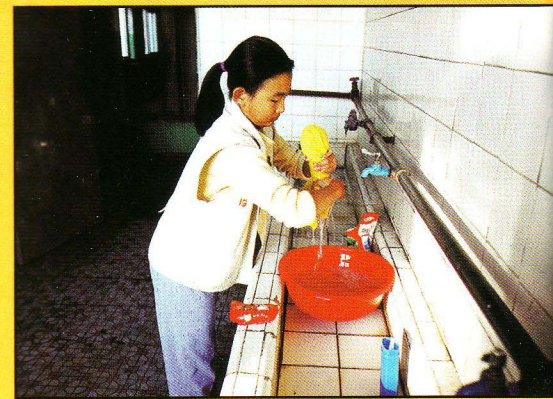
äta här", berättar Li Hu och grimaserar lite. "Förutom när de gör dumplins, det är min favoriträtt!" säger hon och beskriver de små knytena gjorda av deg med någon fyllning som kött eller grönsaker.

Schema finns även för helgerna, fast då får de sova till klockan sju innan de måste gå upp, städa, göra morgongympa, äta frukost och läsa läxor i klassrummen. "Skolan är väl bra", säger Li Hu och rycker på axlarna. "Särskilt när vi har kinesiska, det är ett roligt ämne.

Andra saker de lär sig är bland annat naturkunskap, engelska, kalligrafi och matematik.

"Jag ska bara stanna här så länge som det behövs", säger Li Hu. "Sen ska jag ska flytta söderut, till någon stor stad. Och jag ska jobba... jag ska bli tv-stjärna med en egen show!" Li Hus ansikte spricker upp i ett stort leende. Hon vet vad hon vill göra med sitt liv. ●

Om Li Hu inte kan bli tv-stjärna så vill hon bli något inom dans som hon tycker är kul.

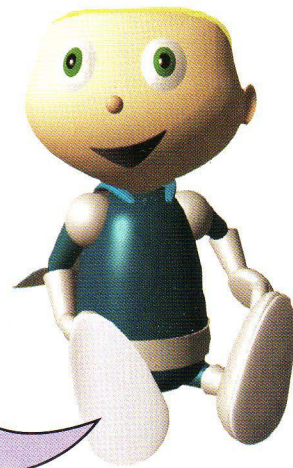

Livet på barnhemmet betyder att Li Hu måste städa rummet och tvätta sina egna kläder. Men hon har även en hel del skoj som att hoppa twist.

I hela världen finns det ca 100 miljoner gatubarn, dvs barn som bor på gatan. De har det riktigt svårt och behöver hjälp, fast ofta vill de bli lämnade i fred. En som fått hjälp och inte längre bor på gatan är 13-åriga Jian.

JIAN BAICHENG

Jian Baicheng är 13 år. En kille som vilket barn som helst borde få leka, spela fotboll med kompisarna, skratta och ha kul. Tyvärr har han inte haft det så, han har varit ett gatubarn.

Jian berättar om första gången han kom till gatubarnhemmet där han nu

Trots att Jian har haft en svår uppväxt har inte leksinnet försvunnit. Blindbuck leker pojkar nästan varje dag.

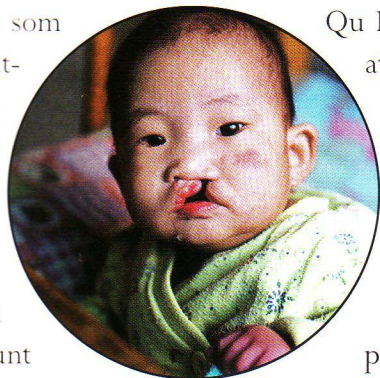
bor sedan två och ett halvt år tillbaka. Första natten rymde han. Sedan dess har han förts tillbaka av polisen sju gånger, men varje gång begav han sig tillbaka ut på gatan igen. "Jag trivdes inte här förut, jag tyckte gatan var ett bättre alternativ", berättar

(fortsättning på nästasida)

Harmynta

I Kina drabbas en av 700 nyfödda barn av något som kallas för harmynthet. Detta är såklart något som händer i alla länder, men här i Sverige exempelvis har vi det så bra ställt att vi kan hjälpa barn som föds med harmynthet direkt. I Kina är det inte lika enkelt. En sådan operation kostar ungefär 3000 yuan, medan en årslön för en bondfamilj ligger runt

2000-3000 yuan. Det går helt enkelt inte ihop. En liten kille som tack vare Hoppets Stjärna fått sin operation betald är 10-åriga

Qu Rong Fu. Han berättar att innan operationen så hade han problem med bland annat att äta och dricka, men nu trodde han att det skulle bli mycket lättare. Att prata hade också varit

"Det ser ont ut att behöva sy, men barnen kommer att må mycket bättre sen."

svårt, så människor han mötte trodde ofta att han var sjuk på något vis och undvek honom. Fast inte hans kompisar såklart, de längtade han efter när han var på sjukhuset. ●

tar han. "Nu skulle jag aldrig rymma härifrån igen, detta har blivit mitt nya hem.

Jian Baicheng föddes i en liten by på landet i norra Kina. När han var bara två år gammal blev hans mamma sjuk. Pappan var nästan aldrig hemma och det slutade med att Jian åkte ut på gatan för att ta hand om sig själv. "Jag trodde det skulle vara enkelt." säger han lugnt. "Jag trodde att jag skulle lyckas skaffa mat för dagen, att jag skulle få det bra. Men så blev det inte. Jag var alltid hungrig, alltid frusen, och ibland blev jag slagen av människor som tyckte att jag var i vägen. På vintern låg jag vid utomhusgrillar på vägen eller i någon trappuppgång för att inte frysa ihjäl. Ibland undrade jag om det inte skulle vara det bästa alternativet. Att bara få dö." Men nu har Jian kommit på andra tankar: "Jag vill gå i skola, få en utbildning, jobba och skaffa familj precis som vilken människa som helst", säger han med självklarhet i rösten. "Jag vill ha en bra bil och bo i en stad i den södra delen av Kina. Jag vill bo i värmen. Jag ska aldrig frysa igen". ●

Filippinerna

Huvudstad: Manila

Invånare: 84 milj.

Skolgång: Obligatorisk grundskola 6 år

Läs- och skrivkunnighet: 89,7% (1991)

Språk: Filipino, (tagalog) och engelska

är officiella språk

Religion: Katoliker 84%, Protestanter

ca 10%, muslimer 5%, plus mindre

grupper med buddhister eller animister

Folkgrupper: Visayas, tagalogs, kineser

samt fler mindre grupper

Nationalitetsbeteckning: Filippinare

Myntenhet: Peso

"En kille jag träffade i Filippinerna är Jhony. Han går i en skola Hoppets Stjärna byggd i ett område som kallas för Tay Tay och ligger utanför Manila."

JHONY

Man brukar kalla Tay Tay för slumområde. Människorna som bor här är mycket fattiga och bor oftast i små skjul utan varken vatten, avlopp eller el. För några år sedan försörjde sig många här genom att leta bland annat plast och metall på den närliggande soptippen. Dessa saker kunde man sedan sälja. Nu är soptippen stängd så man får försöka tjäna pengar på andra vis. I Tay Tay finns både förskola, grundskola och högstadieskola byggda av Hoppets Stjärna. Här i klass två finns grabben Jhony Huggins. Jhony är en glad och sprallig åttaåring

Filippinerna är ett land som består av 7107 öar, men endast 2000 stycken utav dem är befolkade. Många är knappt en kvadratkilometer stora och utan namn. Huvudstaden heter Manila och ligger på den största ön Luzon. Vädret är tropiskt, så det är mycket varmt och fuktigt året om. Medeltemperaturen ligger på 25°, men mellan mars och maj är det vanligt att temperaturen ligger på mellan 35-40°.

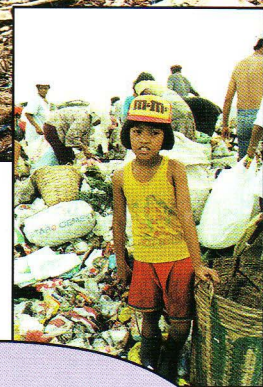

som vet vad han gillar: "Mitt favoritämne är philipino, det är roligast eftersom det är enklast!" säger han

och skrattar. Philipino är ett av de två största språken i Filippinerna. Därför är det viktigt att vara duktig på att läsa och skriva det. Det andra stora språket i landet är engelska. Jhony har två syskon, en bror och en syster. Tillsammans med dem och sina föräldrar bor han i ett mindre hus i området, men han har redan bestämt att det inte är här han kommer tillbringa resten av sitt liv. "Jag vill bli pilot när jag blir stor", berättar han. "Jag vill kunna resa och se andra platser... ofta!" Jhony säger att han trivs bra i skolan, det roligaste är när de har rast. Då brukar han spela basket med sina kompisar.

Trots att Jhony kommer från fattiga förhållanden har han det ganska bra jämfört med de som bor i Payatas en liten bit utanför huvudstaden. När den stora soptippen "Smokey Mountain" vid Tay Tay stängdes började man dumpa soporna i Payatas istället. Hit kommer varje dag mer än 2000 ton sopor. Många av människorna som letade sopor i Tay Tay flyttade till Payatas för att bo vid soptippen. Tippen innebär många problem. För det första så luktar det ju såklart jätteäckligt och det är farligt att gå på den eftersom den är full av glasbitar och smuts plus att den kan rasa så man begravs i en sop-lavin. Trots detta så är det massor av människor som varje dag går omkring på tippen, många är barfota eller har bara tunna sandaler. Barn som går i skolan

springer hit så fort de är klara och letar efter flaskor, plast, metall och papper som de säljer för tre peso kilot. I svenska kronor blir det ungefär 85 öre. En bra dag kan de få ihop ca 10 peso. Fast många barn går aldrig ens till skolan, utan letar sopor hela dagen istället. Många börjar när de är bara fem år gamla eftersom de måste hjälpa familjen att få in pengar. Fast man kommit fram till att tippen är mycket farlig på grund av risken har det bara kommit fler och fler människor hit. Man bor runt eller till och med på soptippen som beräknas bestå av 3,5 miljoner kubikmeter sopor. ●

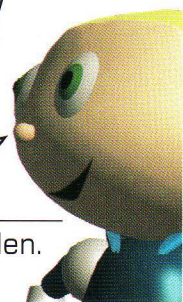

"Det stinker fruktansvärt."

Soptippen i Payatas

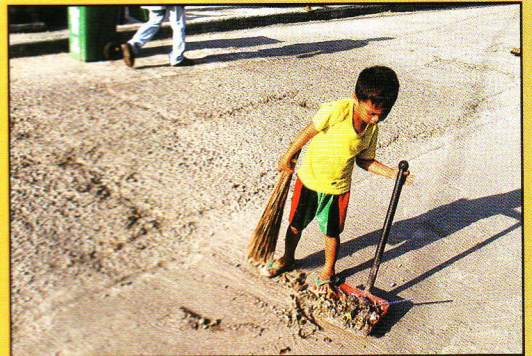
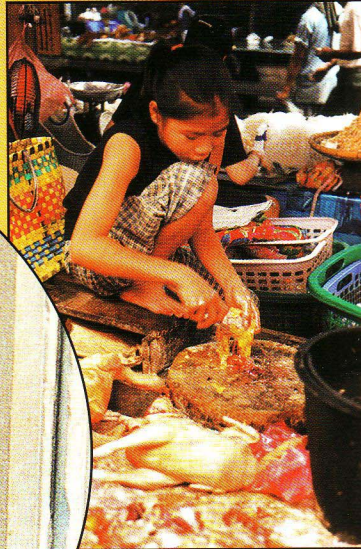
"En tjej som bor här är 11-åriga Rochelle. Liksom många andra barn i Payatas tillbringar hon sina dagar på soptippen där hon försöker hitta saker hon kan panta för att få ihop lite pengar."

Barnarbete

Man beräknar att det finns 250 miljoner barn i åldern 5-14 år som lönearbetar i hela världen. Av dessa finns 61% eller 151,5 miljoner i Asien.

"Brukar du hjälpa till med disken hemma kanske fram tallrikarna när det är dags? Jag brukar hjälpa till i min familj och jag vet om andra barn som gör det också! Under tiden jag hjälper till så får jag också för att vara snälla... De har inte så mycket pengar. Alla pengar familjen kan få in behövs för att köpa mat, gå i skola och andra nödvändigheter."

Att arbeta kan innebära många olika saker. En del barn säljer souvenirer till turister, andra säljer sopkvarstar. Andra barn får slakta djur på marknaden, men tråkigast måste det vara att sopa gatan.

Vad säger FN:s barnkonvention*?

I FN:s barnkonvention står det att alla barn ska skyddas från arbeten som kan hota deras hälsa, komma i vägen för deras utbildning eller utveckling. Barn under en viss ålder ska inte arbeta alls. Det står även att alla barn har rätt till fritid och lek.

"Stackars barn, ligger på gatan och tiggar pengar."

*Barnkonvention: En lag skriven av Förenta Nationerna (FN) som ska skydda barn över hela världen. Här står det bland annat att alla barn har rätt till vila, lek, skolgång och sjukvård.

ma, eller dukar du
gs för middag? Jag
hoppas att det är många
r min resa i Asien träf-
na familjer, fast inte bara
rcket annat att välja på!
s för att de ska kunna
ändiga saker!"

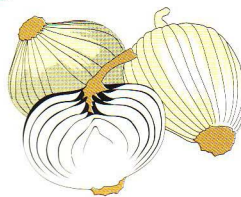
Ris

Alla olika länder jag besökte har i alla fall ett gemensamt, nämligen att man odlar ris, antingen på stora fält eller på något som kallas risterasser. Ris är förmodligen den vanligaste "basmaten" i Asien, ungefär som potatis är för oss. Trots att ris är små vita korn så är det vanligast att man äter det med pinnar! Det låter verkligen jättekraånligt, men det ser lätt ut när människorna snabbt tömmer sina små skålar. Tillsammans med riset brukar man äta exempelvis lite stekta grönsaker eller något kött som kyckling eller grisfläsk.

Kinesiskt stekt ris

Förberedelser: 15 minuter
Tillagning: 10 minuter
Portioner: 4

- 2 ägg, lättvispade
- 1 medelstor lök
- 4 salladslökar
- 1 skinka à 250 gram
- 40 ml jordnötsolja
- 265 gram (drygt 3 dl) kokt, kallt, långkornigt ris
- 40 gram (drygt 1/2 dl) frysta ärtor
- 40 ml soja
- ca. 100 gr räkor

Gör så här!

Krydda äggen med salt och peppar

Skär löken i åtta klyftor. Skär salladslöken på diagonalen i mindre bitar. Skär skinka i mycket tunna strimlor.

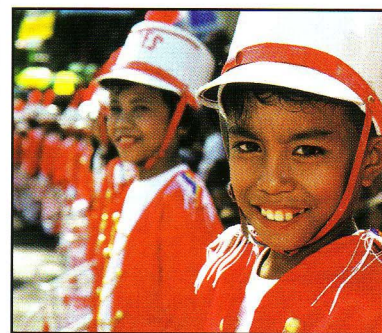
Hetta upp fyra teskedar olja i en wok eller stor stekpanna och håll i äggen. Dra stelnet ägg mot mitten av stekpannan och vicka pannan så att rinnande ägg flyter mot kanterna. När ägget nästan stelnet delar du det i ganska stora bitar så att det påminner om äggröra. Lägg upp på fat och ställ undan det.

Hetta upp den återstående mängden olja och vicka fram och tillbaka så att botten täcks. Lägg i lök och stek under omröring på stark varme tills den börjar bli genomskinlig. Lägg i skinka och stek under omröring i en minut. Tillsätt ris och ärtor och stek under omröring i tre minuter tills riset är genomvarmt. Tillsätt ägg, soja, salladslök och räkor och låt allting bli genomvarmt.

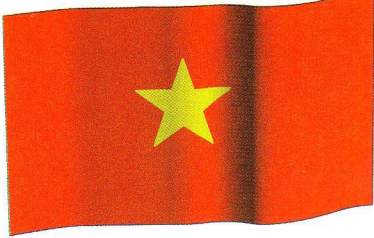
(Helst bör du koka riset en dag innan och förvara det i kylskåp över natten. Det gör att kornen faller isär, och det stekta riset blir inte geggigt.)

Dans och show

"I Filippinerna är man mycket förtjust i att dansa, både när det gäller disco, cha cha, modern eller klassisk balett. Många barn lär sig tidigt att dansa och uppträda, som de här barnen som jag träffade utanför huvudstaden Manila. De bar ljus på huvudet, plus ett i varje hand samtidigt som de dansade. Där kan man nog säga att Lucia ligger i lä, eller vad tycker ni?"

En del barn koncentrerar sig med stort allvar på uppgiften, andra skratrar under tiden.

Vietnam

Huvudstad: Hanoi
 Invånare: 78 milj.
 Skolgång:
 Obligatorisk grundskola 5 år
 Läs- och skrivkunnighet:
 män 96%, kvinnor 91%
 Språk: Vietnamesiska samt
 många minoritetsspråk
 Religion: buddhister 65-70%,
 katoliker 8%
 Folkgrupper: Vietfolket
 ca 85%, kineser, tay, thai,
 muong har vardera 1-2%
 samt ett 60-tal andra folk-
 grupper
 Nationalitetsbeteckning:
 Vietnames
 Myntenhet: Dong

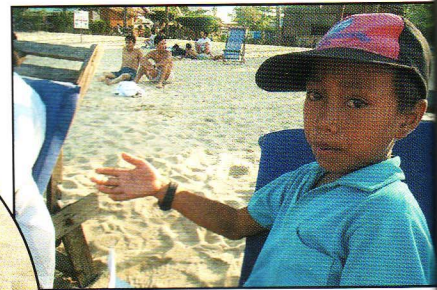
Ao Dai är den klassiska kvinnodressen i Vietnam. Byxor med en lång slit-sad klänning över.

Nha Trang är en populär kuststad i Vietnam med en lång sandstrand som sträcker sig 6 kilometer längs havet. Hit kommer turister från när och fjärran för att sola, bada, snorkla och dyka i det härligt turkosa vattnet. Förutom turisterna finns här även strandsäljarna. De erbjuder saker att äta, vykort, böcker och kläder. En av dessa strandsäljare är Tai, en sprallig liten kille på tolv år som inte ser ut att vara äldre än åtta. Han och hans storebror säljer vykort på stranden alla dagar i veckan, ibland från morgonen ända till på kvällen. Tai är rapp i munnen och kan hyfsad engelska. Han vankar fram mellan solstolarna i jeans, t-shirt, sandaler och svart keps. I den brunbrända handen har han sin svarta lilla väska med vykort.

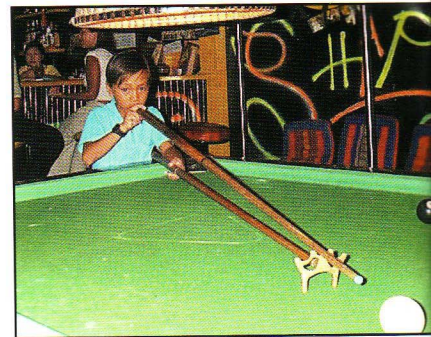

TAI

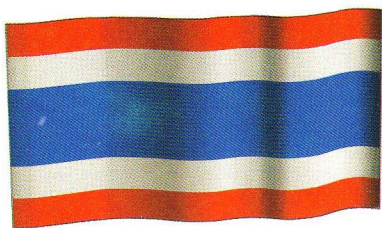
Tai kommer från fattiga förhållanden. Hans familj har som många andra inte råd att betala skolavgiften på cirka 50 kronor i månaden för Tai. Istället måste han hjälpa till med försörjningen av familjen. Därför säljer han vykort. Det kan bli svårt att få något sålt, och ibland så går det bara inte. Har han otur så kan det gå flera dagar innan

"Trots att det är mycket varmt så har Tai långbyxor och keps på sig för att skydda sig mot solen. Han vill inte bli brunbränd."

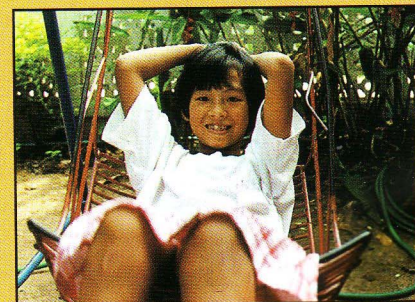
han träffar någon som vill köpa vykort av just honom. Tai har två önskningar just nu. Den ena är att han ska få en liten summa pengar över, då kan han nämligen investera i böcker. Det tjänar man mer pengar på. Tai's andra önskning är att få återvända till skolan. ●

Thailand

Huvudstad: Bangkok
 Invånare: 62,7 milj.
 Skolgång: Oblig. grundskola 9 år
 Läs- och skrivkunnighet: 94%
 Språk: Thai officiellt språk, utöver det talas bl.a. kinesiska dialekter, malajiska och khmer
 Religion: buddhister 94%, muslimer 4%, övriga 2%
 Folkgrupper: Thaifolk (inklusive lao) 80%, kineser 12%, malajer 4%, khmerer och övriga 4%
 Nationalitetsbeteckning: Thailandare
 Myntenhet: Baht

I en liten by utanför Chiang Mai i norra Thailand finns ett litet barnhem. Sammanlagt bor där 14 barn i åldrarna 5-18 år. Alla kommer från bergsstammarna Lahu eller Lisu. De har varit tvungna att arbeta, oftast som blomsterförsäljare eller liknande. Ibland som tiggare. Efterhand har barnen kommit bort från sina familjer, de kanske har gått vilse, rymt eller blivit föräldralösa. På barnhemmet tas de hand om på ett bra sätt. Förutom skolgång och husliga sysslor som de hjälper till med får alla barnen lära sig spela ett klassiskt thailändskt instrument. Sedan spelar de i kyrkan, eller ibland på andra barnhem för barn som har det sämre. ●

Kambodja

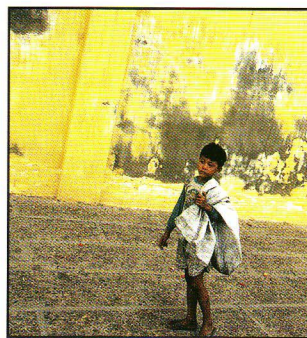
Huvudstad: Phnom Penh
 Invånare: 10.8 milj.
 Skolgång:
 Obligatorisk grundskola 6 år
 Läs- och skrivkunnighet: 65%
 Språk: Khmer är officiellt språk
 Religion: Theravadabuddhismen är statsreligion, islam, kristendom
 Folkgrupper: Khmerer 89%, Vietnameser 6%, Kineser 3% Cham 2%
 Nationalitetsbeteckning: Kambodjan
 Myntenhet: Riel

Efter årtionden av krig så finns det upp till sex miljoner landminor kvar i jorden. Fler än 40.000 människor har förlorat ben och andra kroppsdelar efter att ha gått på en mina. Fortfarande trampar 75 personer på en mina varje månad.

I Kambodjas huvudstad Phnom Penh finns det ungefär 10.000 gatubarn. Som besökare i staden är det svårt att missa att se dem, de syns nästan överallt: utanför hotellen, restaurangerna och vid turistställen. En av dessa är pojken Chu. Han försöker ibland komma bort från gatan genom att bo på speciella barnhem för gatubarn. "Men jag klarar inte kraven där", suckar han. "Man måste städa, tvätta, passa tider och så får man inte ha några droger. Det är friare att bo på gatan, där får jag leva som jag vill. Här är man en i gänget, man ser efter varandra liksom.

"Chu under sin dagliga runda för att leta saker."

CHU

Jag kan ju inte åka till mitt riktiga hem, pappa dog under kriget och mamma klarar inte av att ta hand om fyra barn själv. Det var för stökigt hemma helt enkelt. Jag trivs bättre med mina kompisar på gatan som är som jag."

Större delen av dagarna går åt till att leta burkar, tigg pengaer eller mat. De flesta gängen sover i stora klungor som om de skyd-

dar varandra. Chu och hans gäng har hittat sitt område nära återvinningsstationen. Andra gäng vill sova nära stora gatustråk så att de vaknar när trafiken rullar igång på morgonen. Då kan de hinna leta bland soporna efter mat eller tomburkar innan någon annan hunnit dit. ●

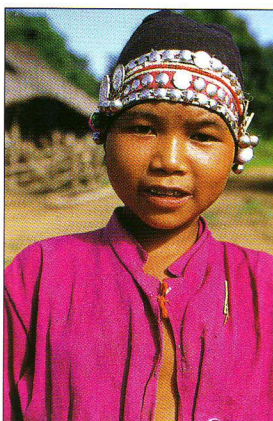
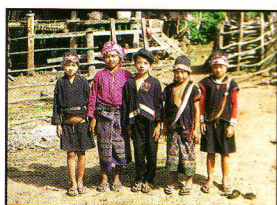

Den flera hundra år gamla klassiska dansen i Kambodja försvann nästan helt under inbördeskriget på 70-talet. Dansen har speciella rörelser och är i stort sett likadana som i Thailand.

Laos

Huvudstad: Vientiane
 Invånare: 5,4 milj.
 Invånare/km: 23
 Skolgång: Obligatorisk grundskola 8 år
 Läs- och skrivkunnighet: 57%
 Språk: Lao, mon-khmerspråk, tibetoburmanska,
 Religion: Theravadabuddhismen ca 60%, traditionella religioner ca 30%, kristna 1,2%, övriga 5,7%
 Folkgrupper: Lao 60%, monokhmerspråkiga folkslag 25%, hmong 6% övriga 9%
 Nationalitetsbeteckning: Laotier
 Myntenhet: Kip

En tjej som bor på Laos landsbygd är 12 åriga Yoso. Hon har aldrig satt sin fot i en skola. Tillsammans med sina föräldrar och tre syskon bor hon i en Akhaby nära gränsen till Burma. "Det är likadant för alla barn här i byn", berättar hon. "Det är helt enkelt för långt till närmsta skolan från där vi bor."

YOSO

"De som är från Akhastammen tycker det är vackert att smyckasig med silver, gärna gamla silvermynt."

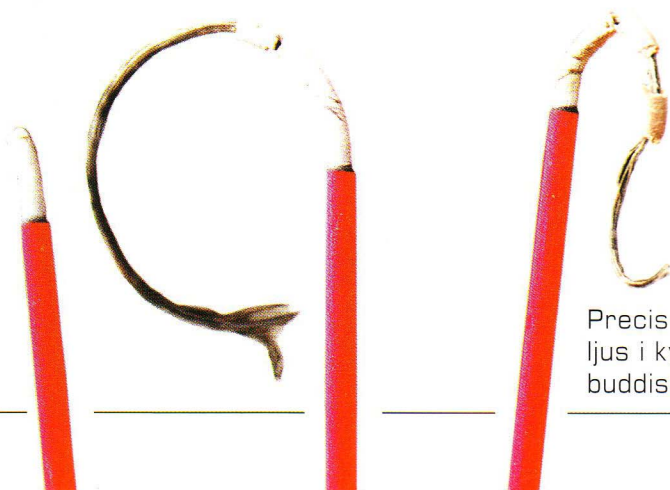
Yoso säger också att barnen i byn måste hjälpa till i hushållet och även på risfältet. Hon äter oftast ris, ibland med något till om familjen har råd. Någon gång i veckan går hon ut i skogen för att jaga efter något djur som familjen kan äta. Oftast blir det en ekorre men ibland kan hon lyckas få tag på en apa. ●

Buddhism

Buddhismen är en mycket vanlig religion i Asien. Om man är buddhist är det vanligt att man mediterar mycket för att finna frid och sluta återfödas. För att sluta återfödas måste man först bli något som kallas "upplyst". Det finns olika vägar till upplysning, men i allt är det viktigt att man är en kärleksfull människa som visar respekt för allt annat som lever här på jorden. Det finns de som ägnar hela sitt liv åt detta och åt att meditera, de kallas för munkar. Munkar bor i kloster och går klädda i enkla kläder och rakar sina huvuden. På mornarna går de sina ronder ute i byar och städer med en liten skål som de hoppas kunna samla lite mat i. I länder som till exempel Thailand och Burma är det vanligt att unga pojkar provar på livet som munk, fast kanske bara för några veckor medan en del fortsätter att leva i kloster hela livet. När man som ung provar på munklivet kallas man för novis. ●

Historien om Buddha

För länge, länge sen i landet Indien fanns det en prins som kallades Gautama. Hans föräldrar ville att han skulle få vara lycklig, så han växte upp innanför palatsmurarna utan att någonsin få se världen utanför med fattiga och sjuka människor. Till slut lämnade han i alla fall sitt hem och mötte då på sin väg en tiggare, en sjuk gammal man och slutligen såg han en människa som hade dött. Detta gjorde prinsen mycket ledsen, han hade fått lära sig att när man dör så återföds man som någon annan människa eller som ett djur. Han tänkte att det måste finnas ett sätt att sluta återfödas så man kunde slippa alla problem man skulle få uppleva om man levde om och om igen. Han provade på olika levnadssätt, men inget kändes rätt. Till slut satte han sig ner och mediterade en lång stund, och slutligen tyckte han sig då ha funnit alla svar. Han kallades då för "Buddha", som betyder "Den upplyste". Han skulle nu aldrig mer behöva återfödas. Många människor följer Buddha och hans läror, de kallas för Buddhister. ●

Precis som vi tänder ett ljus i kyrkan, så tänder buddhister rökelse.

En munknovis med några av sina ägodelar. Det typiska skyngket, ett paraply och tofflor. De får också ha rakblad för att kunna raka huvudet och en skål så de kan samla in mat.

En typisk Buddhastaty.

RI UN HA

Nordkorea

Landet Nordkorea är till storleken ungefär hälften så stort som Norrland och ligger i nordöstra Asien. Temperaturerna här är ganska lika de vi har i Sverige, på sommaren brukar det bli mellan 20 och 25 grader varmt, på vintern blir det ca 20 grader kallt. Tyvärr så är Nordkorea idag ett fattigt land. Många människor har inte mat så det räcker och behöver hjälp. Hoppets Stjärna är en av få hjälporganisationer från Sverige som fått komma in i Nordkorea som annars är ett ganska stängt land för utläningar.

Text & bild Nordkorea:
Christer Andersson

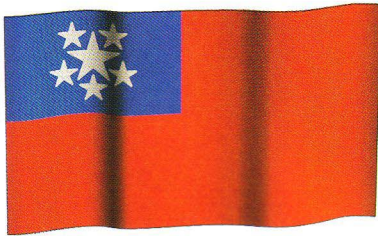
Ri Un Ha är en 7-årig flicka, från Nordkorea. Hennes hem är Nampo barnhemmet. Ri Un Ha berättar att hon saknar sina föräldrar. Hon har en bror som

bor på en internatskola i området. Honom kan hon tyvärr inte få träffa så ofta, eftersom det är några mil till det ställe där han bor.

Ri Un Ha vill väldigt gärna bli sjuksköterska inom armén. Hennes favoritmat var riskaka, kött och mjölk.

I skolan är hennes favoritämne språk (koreanska). Ri Un Ha tycker det är roligt att bli fotograferad. Hon ställde villigt upp på ett sätt som såg mycket imponerande ut. Hon intog omedelbart en givaktliknande ställning, med rak rygg, fötterna i rätt vinkel, och "huvudet högt buret" som det heter på militärspråk. ●

Institution: Nampo City Orphanage
Antal barn: 130
Ålder: 5-7 år
Nampo är en hamnstad ca 40 km från Pyongyang.
Här har man lidit av naturkatastroferna sedan -96. De barn som bor på hemmet är 60 % pojkar, och 40 % flickor.
Barnhemmet byggdes 1997, och personalen består av 24 st.

Burma

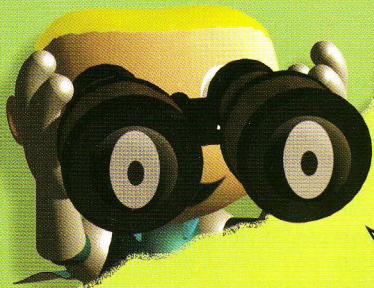
Huvudstad: Rangoon
Invånare: 48 miljoner
Skolgång:
Femårig obligatorisk grundskola
Läs- och skrivkunigheter: 83%
Språk: Burmanska officiellt språk, olika minoritetsspråk samt engelska
Religion: Buddhister 87%, kristna 6%, muslimer 4%, hinduer: 1%, övriga 2%
Folkgrupper: Burmaner 68%, Shan 7%, Karen 6%, Arakaneser 4%, övriga 15%
Nationalbeteckning: Burmes Myntenhet: Kyat

Många människor i Burma kan både läsa och skriva, men väldigt få stannar tills de fått en färdig utbildning. Man tycker att det räcker med att kunna läsa och börjar jobba istället

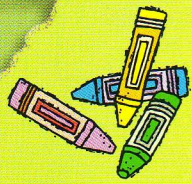
En tjej som fortfarande går i skolan är sjuåriga Shyda. Hon bor med sin familj vid en av de större gatorna i huvudstaden Rangoon. De har ett gatustånd där mamman säljer dricksvatten. Pappan har ett enkelt arbete som han inte tjänar särskilt mycket pengar på. Shyda har även tre småsyskon som stannar hemma med mamman på dagarna. De har kul och verkar glada fast de ofta är mycket smutsiga och ser ut som att de fått för lite mat. Varje dag packar Shyda sin lilla skolväska i skjulet familjen bor i alldeles bredvid mammas gatustånd. Hon tvättar av sig den värsta smutsen, tar på sig skoluniformen och ger sig av. När hon kommit hem igen på eftermiddagen byter hon om till sina egna kläder och sätter sig alldeles vid rusningstrafiken som passerar utanför skjulet och försöker göra läxorna. ●

Det kan inte vara lätt att göra läxorna mitt på trottoaren, med trafik och folk överallt

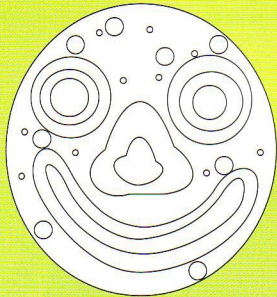
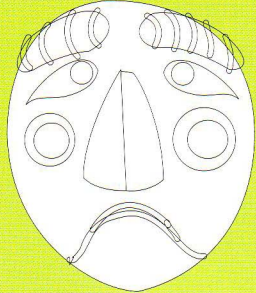
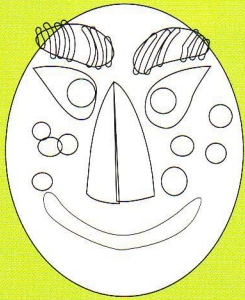
"Undra vart det bär av nästa gång...? Kanske ska jag göra en tripp till Sydamerika och se hur barnen har det där... Vises!

Gåtor

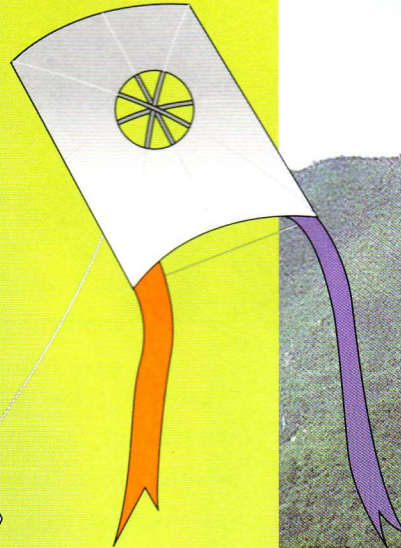
Lösningarna finner ni längst ner på sidan!

1. Vad blir större och större ju mer man tar bort?
2. Vad är det som kan bära världens tyngsta trädstock, men inte en pytteliten sten?
3. Vad är det som tillhör dig men som ändå används mer av människor runt dig?

När gjorde du en drake senast?

På biblioteket kan du låna böcker om hur man enklast kan göra en drake själv.

Knep Knåp

Testa dina kunskaper i geografi!

Fyll i huvudstäderna till respektive land:

Vågrätt:

1. Thailand
2. Laos
3. Kambodja
4. Myanmar (Burma)

Lodrätt:

5. Kina
6. Vietnam
7. Filippinerna

Svar gåtor: 1. Hålet 2. Vättnet 3. Ditt namn
Svar kärstan: 1. Mongoliet 2. Afghanistan 3. Pakistan 4. Indien 5. Nepal 6. Bangladesh 7. Bhutan 8. Taiwan 9. Sydkorea 10. Japan 11. Malaysia 12. Brunel 13. Indonesien